

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

1.Bf.50/2019/14.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2019. év április hó 18. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 11.B.573/2016/57-I. számú ítéletét Terhelt1 I.r., Terhelt2 II.r. és Terhelt3 III.r. vádlottal szemben megváltoztatja.

Terhelt1 I. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 3 (három) év 6 (hat) hónap fogházbüntetésre súlyosítja és vele szemben 3 (három) év közügyektől eltiltás mellékbüntetést szab ki.

Mellőzi a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére, az előzetes mentesítésre, a feltételes szabadságra bocsátás időpontjának megállapítására vonatkozó rendelkezést és a pénzmellékbüntetés kiszabását.

A Terhelt1 I.r. vádlottal szemben elrendelt vagyonek Kobzár összegét 287.805.054.- (kettőszáznyolcvanhétmillió-nyolcszázötvenötvennégy) forintba javítja, továbbá az elsőfokú ítélet rendelkező részében felsorolt ingatlanokra a zár alá vételt fenntartottnak tekinti.

Terhelt2 II. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 3 (három) év fogházbüntetésre súlyosítja és vele szemben 3 (három) év közügyektől eltiltás mellékbüntetést szab ki.

Mellőzi a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére, az előzetes mentesítésre, a feltételes szabadságra bocsátás időpontjának megállapítására vonatkozó rendelkezést.

Terhelt3 III. r. vádlott büntetését 1 (egy) év fogházbüntetésre súlyosítja és vele szemben 200.000.- (kettőszáz ezer) forint pénzmellékbüntetést szab ki.

A fogházbüntetés végrehajtását 2 (kettő) évi próbaidőre felfüggeszti.

A pénzmellékbüntetést meg nem fizetése esetén 10.000.- (tízezer) forintként kell egy nap fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt1 I.r., Terhelt2 II.r. és Terhelt3 III.r. vádlottal szemben helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék a 2018. év november hó 15.napján kihirdetett 11.B.573/2016/57.-I. számú ítéletével Terhelt1 I.r. vádlottat az 1978. évi IV. törvény 310. § (1)(4) bekezdése szerint minősülő folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette, az 1978. évi IV. törvény 276. § szerint minősülő folytatólagosan elkövetett magánokirat hamisítás vétsége és az 1978. évi IV. törvény 303. § (1) bekezdés c) pont, (4) bekezdés a) és b) pont szerint minősülő felbujtóként elkövetett pénzmosás büntette miatt halmazati büntetésül 2 évi szabadságvesztés büntetésre, 200.000,- forint pénzmellékbüntetésre és 3 év gazdálkodó szervezet vezetése foglalkozástól

eltiltásra ítélte. A kiszabott szabadságvesztés büntetést végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette, Terhelt1 I.r. vádlottat előzetes mentesítésben részesítette, továbbá a vádlottal szemben 278.805.054,- forint vagyonekobzást alkalmazott.

terhelt2 terhelt2 II.r. vádlottat az 1978. évi IV. törvény 310. § (1)(4) bekezdése szerint minősülő folytatólagosan bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette, az 1978. évi IV. törvény 276. § szerint minősülő folytatólagosan bűnsegédként elkövetett magánokirat hamisítás vétsége és az 1978. évi IV. törvény 303. § (1) bekezdés c) pont, (4) bekezdés a) és b) pont szerint minősülő felbujtóként elkövetett pénzmosás büntette miatt halmazati büntetésül 1 évi szabadságvesztés büntetésre és 3 év gazdálkodó szervezet vezetése foglalkozástól eltiltásra ítélte. A kiszabott szabadságvesztés büntetést végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette, terhelt2 II.r. vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát – végrehajtásának elrendelése esetén – I.r. és II.r. vádlott esetében börtönben határozta meg. Mindkét vádlott esetében rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról.

Terhelt3 III.r. vádlottat az 1978. évi IV. törvény 303. § (1) bekezdés c) pont, (4) bekezdés a) és b) pont szerint minősülő pénzmosás büntette miatt 300 napi tétel - napi tételenként 1000,- Ft – összesen 300.000,- Ft pénzbüntetésre ítélte, rendelkezett a meg nem fizetés esetén alkalmazandó átváltoztatásról, az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről is.

A kihirdetett ítélettel szemben az ügyész jelentett be fellebbezést mindhárom vádlott terhére a kiszabott büntetés súlyosítása végett, Terhelt1 I.r. és terhelt2 terhelt2 II.r. vádlott esetében a szabadságvesztés tartamának felemeléséért, a felfüggesztő rendelkezés és az előzetes mentesítés mellőzéséért és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása végett, valamint a Terhelt1 I.r. vádlottal szemben kiszabott vagyonekobzás összegének az ítéleti tényállásban szereplő vagyoni hátrány összegében történő megállapításáért. Terhelt3 III.r. vádlott terhére felfüggesztett szabadságvesztés büntetés és pénzmellékbüntetés kiszabása végett.

A vádlottak és védőik a kihirdetett ítéletet tudomásul vették.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.93/2019/1. számú átiratában - és nyilvános ülésen jelenlévő képviselője - a bejelentett ügyészi fellebbezést mindhárom vádlottat érintően fenntartotta. Az ügyészség a fellebbezés elbírálására írásbeli átiratában a Be. 598. § (2) bekezdésben írt tanácsülés megtartását indítványozta, majd a nyilvános ülés kitűzését követően bejelentette részvételét a nyilvános ülésen.

Az ügyészség álláspontja szerint a törvényszék az ítéletét a vádlottak beismerő nyilatkozatának elfogadására alapította, ezért a másodfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletnek a bűnösség megállapítására, a váddal egyező tényállásra, valamint a vádirati minősítéssel egyező minősítésre vonatkozó rendelkezéseit akkor változtathatja meg, ha a terhelt felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének van helye. (Be. 606. § (3) bekezdés)

Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú eljárás lefolytatását követően a Be. 606. § (3) bekezdés szerinti eljárásnak nincs helye, a felülbírálat terjedelmének bővítésére módot adó, a részjogerőt feloldó körülmény nem állapítható meg, a felülbírálat terjedelme korlátozott, a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a joghátrányra vonatkozó rendelkezés vonatkozásában bírálhatja felül és a Be. 590. § (7) bekezdése értelmében hivatalból dönthet az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező döntésekről is.

Az ügyész észrevételezte, hogy az iratok tartalmával nincs összhangban az utolsó érdemi jegyzőkönyvnek a keltezése az ítélet meghozatalának keltével, a jegyzőkönyvben nyilvánvaló elírás történt, ennek érdemi helyesbítését indítványozta.

A fellebbezés tartalmára figyelemmel az elsőfokú bíróság a Be. 562. § (4) bekezdése szerint indokolta ítéletét, az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére és a cselekményeiket is helyesen minősítette.

Az ügyészség szerint az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket helyesen vette számba, azonban I.r. és II.r. vádlott esetében az enyhítő körülményeknek túlzott jelentőséget tulajdonított, míg III.r. vádlottal szemben törvénysértő büntetés kiszabására került sor. Az elsőfokú bíróság által helyesen megjelölt enyhítő körülmények mellett nem értékelte, hogy az adócsalás büntetnének több évet átölelő folytatóságossága, Terhelt1 I.r. és terhelt2 II.r. vádlottak esetében a többszörös halmazat fennállta olyan körülmények, amelyek a büntetési tételkereten belüli, annak alsó határához közelítő büntetés kiszabását teszik lehetővé, azonban a büntetés próbaidőre történő felfüggesztése a büntetést súlytalanná teszi, nem alkalmas arra, hogy a hasonló jellegű bűncselekmények vonatkozásában elérje a kellő visszatartó hatást. Ezért az ügyészi álláspont szerint I. és II.r. vádlottakkal szemben végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés szükséges a büntetési célok eléréséhez. A gazdálkodó szervezet vezetése foglalkozástól eltiltást törvényesen alkalmazta az elsőfokú bíróság.

Észrevételezte, hogy a feltételes szabadságra bocsátás időpontjáról történő ítéleti rendelkezés szükségtelen, az 1978. évi IV. törvényben ez törvényi rendelkezésen alapult.

Indokolatlannak tartotta az előzetes mentesítés alkalmazását, az állami adóbevételnek több éven át történő, folyamatos, több száz milliós nagyságrendű, szervezett formájú megkárosítása olyan jellegű cselekmény, amely az előzetes mentesítést nem teszi lehetővé.

Terhelt3 III.r. vádlott esetében az ügyészség álláspontja szerint a terhére megállapított bűncselekmény tárgyi súlyára figyelemmel a pénzbüntetés alkalmazása súlytalan, a büntetési célokat felfüggesztett börtönbüntetés és pénzmellékbüntetés alkalmazása szolgálja.

Terhelt3 III.r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés azonban törvénysértő is. Az elsőfokú bíróság a III.r. vádlott cselekményét a váddal egyezően az utolsó elkövetési magatartás kifejtésekor hatályos 1978. évi IV. törvény 303. § (1) bekezdésének c) pontjába ütköző és a (4) bekezdés a) és b) pontja szerint minősülő pénzmosás büntettének minősítette. E cselekmény büntetési tétele két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

Az 1978. évi IV. törvény 87. § (1) bekezdése szerint a büntetési tételnél enyhébb főbüntetés szabható ki, ha annak legkisebb mértéke a 83. § rendelkezéseire figyelemmel túl szigorú. Az 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdésének c) pontja szerint az (1) bekezdés alapján, ha a büntetési tétel legkisebb mértéke kétévi szabadságvesztés, ehelyett legkevesebb egyévi szabadságvesztést lehet kiszabni. Mivel az 1978. évi IV. törvény 87. § (3) bekezdésében írt ún. kétszeres enyhítési lehetőségre – kísérlet, illetve bűnsegély hiányában – nincs mód, ezért Terhelt3 III.r. vádlottal szemben szabadságvesztésnél enyhébb büntetés nem szabható ki.

Terhelt3 III.r. vádlottal szemben az elbíráláskor azaz a jelenleg hatályos Btk. szerint sincs lehetőség az ún. enyhítő szakasz alkalmazásával pénzbüntetés kiszabására, mivel a terhére rótt cselekmény büntetési tétele, valamint az enyhítő rendelkezés alapján kiszabható legenyhébb büntetés mértéke is ugyanaz, mint az 1978. évi IV. törvény alkalmazásában. Mivel a III.r. vádlott tekintetében a szabadságvesztés kiszabása merül fel reálisan, ezért a büntetési tételek azonossága és a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi időpontjára figyelemmel – a 4/2013. (X.14.) BK véleményre tekintettel – a III.r. vádlottra a Btk. rendelkezései a kedvezőbbek, azonban a minősítés megváltoztatására a Be. 606. § (3) bekezdése alapján nincs eljárásjogi lehetőség.

A váddal egyező ítéleti tényállásban a bíróság az adóbevétel jogosulatlan csökkentésének mértékét 287.805.054.- forintban határozta meg. Indokolása szerint a vagyonek Kobzást az okozott vagyoni hátrány erejéig állapította meg. Ehhez képest az ítélet rendelkező része 278.805.054.- forint erejéig terjedő vagyonek Kobzást tartalmaz, így indokolt a vagyonek Kobzás összegének az ítéleti tényállásban szereplő vagyoni hátrány összegére történő módosítása.

Az ítéletnek a járulékos kérdésekben hozott egyéb döntései törvényesek.

A nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltakat változtatás nélkül fenntartotta.

A nyilvános ülésen Terhelt1 I.r. vádlott védője írásban benyújtott fellebbezésében foglaltakkal egyezően nyilatkozott, az ügyészi fellebbezésben foglaltak elutasítását és az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Kiemelte a 16 éves időmúlást, I.r. vádlott büntetlen előéletét, a vele szemben korábban megszüntetésre került büntető eljárás során alkalmazott kényszerintézkedéseket, mindezek figyelembevételével megfelelő a kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés büntetés és helyesen alkalmazott előzetes mentesítést is az első fokú bíróság.

A nyilvános ülésen terhelt2 II.r. vádlott védője szintén az ügyészi indítvány elutasítását és az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, kiemelte az időmúlást II.r. vádlott bűnsegédi szerepét és két kiskorú gyermekes családi állapotát.

A nyilvános ülésen Terhelt3 III.r. vádlott védője az ügyészi indítvány elutasítását indítványozta, előadta, hogy a III. r. vádlott tevékeny együttműködése a nyomozó hatósággal nagyban segítette a 12 éven át tartó nyomozás időtartamának lerövidítését és az egész cselekmény felderítését. A Fővárosi Törvényszék ítéletében kiszabott büntetést arányosnak tartotta a III. r. vádlott vonatkozásában, enélkül nem is lett volna értelme a bűnösség beismerésének és a tárgyalásról történő lemondásnak.

Terhelt1 I. r. vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védője által elmondottakhoz. Az írásbeli beadványában foglaltakat fenntartotta és kiegészítette. Méltányos ítélet kiszabását kérte, hivatkozott arra, hogy megfelelő munkaviszonnyal rendelkezik, kutatásokat folytat, a társadalom hasznos tagjaként él és ezt a munkát nem szeretné abbahagyni.

terhelt2 II. r. vádlott az utolsó szó jogán nem kívánt nyilatkozni.

Terhelt3 III. r. vádlott az utolsó szó jogán észrevételezte, hogy az okozott kár nagy része megtérült, különös tekintettel a vagyonelkobzásra, a magasabb büntetési tétel alkalmazását nem indokolhatja az, hogy másokat visszatartson a bűncselekmény elkövetésétől és nem példát statuálni a társadalom számára. Az első fok által megállapított pénzbüntetés helybenhagyását kérte arra is figyelemmel, hogy az ügyészség indítványa ugyanaz, mint ami a vádiratban szerepel, nincs figyelemmel a bűnösség elismerésére a tárgyaláson.

A bejelentetett ügyészi fellebbezés mindhárom vádlottat érintően megalapozott.

Az ítéltábla a bejelentett ügyészi fellebbezéssel kapcsolatban elsődlegesen azt állapította meg, hogy az joghatályos, az ügyész a fellebbezést a törvényben rögzítettek szerint a vádlottak beismerő nyilatkozatának végzéssel történő elfogadása esetén engedélyezett okból jelentette be (Be. 582. § (1) bek., 580. § (2) bek.).

Az ügyészi fellebbezés korlátozottan, kizárólag a vádlottakkal szemben kiszabott büntetés tartama, neme és mértéke ellen irányult [Be. 583. § (3) bek. a) pont].

Az ítéltábla az ügyet nyilvános ülésen bírálta el a Be. 598. § (3) bek. alapján.

Az ítéltábla a felülbírálat során a Be. 606. § (3) bekezdés alapján járt el, arra volt figyelemmel, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a vádlottak beismerő nyilatkozatának az elfogadásán alapult, azaz a törvényszék a vádlottak beismerő nyilatkozatát a tárgyaláson a Be. 524. § (1) bekezdése alapján elfogadta.

A másodfokú bíróság a a fellebbezéssel megtámadott ítéletnek a bűnösség megállapítására, a váddal egyező tényállás megállapítására, valamint a vádirati minősítésre vonatkozó rendelkezéseit akkor változtathatja meg, ha a terhelt felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének van helye [Be. 606. § (3) bek.]. Amennyiben nincs helye a terhelt felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének az ítélet e körben érintett rendelkezéseit nem változtathatja meg, a tényállást – a kijavítás kivételével – nem módosíthatja.

Ha az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösséget elismerő nyilatkozatának az elfogadása alapján hozta meg az ítéletét – a vádlott felmentésének, vagy az eljárás vele szemben történő megszüntetésének a hiányában a másodfokú bíróság kötve van az elsőfokú ítéletben megállapított, vádirattal egyező bűncselekményi minősítésekhez is [Be. 591. § (2) bek. a) pont].

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a joghátrányra vonatkozó rendelkezés vonatkozásában bírálta csak felül, továbbá a Be. 590. § (7) bekezdés értelmében vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre vonatkozó rendelkezéseket is.

A vádlottak az első fokú eljárásban bűnösséget elismerő nyilatkozatot tettek, a törvényszék a bűnösséget elismerő nyilatkozataikat elfogadta, és a tárgyaláson ítéletet hozott [Be. 504. § (3) bek., (6) bek.].

Az ügyészi fellebbezés kizárólag a kiszabott büntetés mértéke, illetve Terhelt3 III.r. vádlott esetében a törvénysértő büntetés kiszabása miatt annak neme ellen irányult. ([Be. 580. § (2) bek., 583. § (3) bek. a) pont).

A korlátozott irányú fellebbezésre tekintettel az ítélethozatalt megelőző eljárás vizsgálatának a szempontjai is korlátozottak voltak (Be 590. § (5) bek. a) pont). A másodfokon eljáró bíróság tehát elsődlegesen azt vizsgálta, hogy van-e olyan ok, ami alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének és az eljárás megszüntetésnek lenne helye (Be. 567. § (1) bek. és (2) bek., 607. § (1) bek.). illetőleg nem történt-e olyan a törvényben meghatározott más eljárási szabálysértés, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezné (Be. 608. § (1) bek.).

Az ügyészség az eljárási szabálysértések körében csupán azt észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság elírta az utolsó érdemi tárgyalás napjának dátumát, amelyen ítéletet hozott és ennek kijavítását indítványozta. Arra figyelemmel, hogy a másodfokon eljáró bíróság az elsőfokú ítélet felülvizsgálata keretében értékeli a lefolytatott elsőfokú eljárást, nincs rá módja és lehetősége, hogy az elsőfokú tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltakat kijavítsa - így a tárgyalási jegyzőkönyv helytelenül feltüntetett napjának megállapításán túlmenően - csak felhívhatja az

elsőfokú bíróságot arra, hogy a jegyzőkönyv dátumának kijavítása tárgyában intézkedjen. A másodfokon eljáró bíróság rögzíti, hogy az ítélet meghozatalát rögzítő tárgyalási naptól eltérően az ítélet kihirdetéseként helyes dátum került az elsőfokú ítéleten feltüntetésre.

Korlátozott felülbírálat esetén a másodfokú bíróság nem vizsgálja és nem is vizsgálhatja az elsőfokú bíróság ítéletének a megalapozottságát, az ítéletét az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja [Be. 591. § (2) bek. a) pont].

A törvényszék helytállóan alkalmazta a Be. 562. § (2) bekezdését, az ügydöntő határozat indokolása a vádra történő utalást, a vádlottak személyi körülményeire vonatkozóan megállapított adatokat, a tényállást, annak minősítését, a büntetéskiszabási körülményeket és a határozat egyéb rendelkezéseinek indokolását az alkalmazott jogszabályok megjelölésével tartalmazza.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Terhelt1 I.r., Terhelt2 II., és Terhelt3 III.r. vádlottak vonatkozásában tartalmilag nagyobb részt egyezik a két vádiratban foglaltakkal.

Az egyezőség természetesen nem jelent szó szerinti egyezőséget arra is figyelemmel, hogy I.r. és II.r. vádltal szemben két vádirat került benyújtásra, melyekben tartalmi átfedések is voltak arra figyelemmel, hogy a pénzmosás bűntette kapcsán az alaphűncselekmény leírásra került, hasonlóan a másik vádiratban rögzített költségvetési csaláshoz. A két önálló vádiratban foglalt tényállás egységes tényállásban foglalása során történtek pontatlanságok.

Az ítéltábla álláspontja szerint nem sérti a tényálláshoz kötöttséget, ha a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéleti tényállás nyilvánvaló elírásból származó hibáit kijavítja a másodfokú határozattal. E körben azonban az is nehézséget jelentett, hogy a másodfokú bíróság pontosan megjelölje a kijavítással érintett ítéleti részt arra figyelemmel, hogy az elsőfokú ítélet lap/oldalszámazása hiányzik.

Ennek megfelelően arra történő utalással javítja ki, az ítéltábla a cég6.”Ta.” megjelölést „fa.” megjelölésre, hogy a továbbiakban részletesen kifejtettek szerint az „fa.” megjelölés minden esetben helytelenül került a tényállásban feltüntetésre, azonban a tényálláshoz kötöttség okán ezt az ítéltábla nem törölheti, nem javíthatja, csupán a későbbiekben kifejtett észrevételeiben helytelenítheti.

A másodfokon eljáró bíróság az ítélet indokolásában szereplő első táblázat utolsó összegző sorában a nyilvánvaló elírás folytán feltüntetett 2008. évet 2009. évre javítja. A táblázat szerkesztéséből adódóan a korábbi sorokban részletesen jelölt 2009. év naptári hónapjainak összegzése nyilvánvalóan nem lehet 2008. év, az egyértelmű elírás, melynek kijavítása e körben megengedett. Az 1. vádpontra utalást szintén törölte az ítéltábla annak egyértelmű

értelemzavaró volta miatt. A bank1 egy helyen bank1ként került megjelölésre, melyet az ítéltábla szintén bank1-re javított ki.

Bár korlátozott felülbírálat esetén a másodfokú bíróság a tényállást nem érintheti, nincs akadálya azonban a személyi rész kiegészítésének annyiban, hogy Terhelt1 I.r. vádlott alkalmazásban áll, melyből havi jövedelme 250.000.- Ft.

A fentebb említett „fa.” megjelölést az elsőfokú bíróság következetesen alkalmazta mind a cég6., mind a cég8 esetében mégpedig e két cég megalakítására és bejegyzésére vonatkozó cég elnevezés feltüntetése, a cégek működő gazdasági társaságként történő megjelölése és a tevékenységi köreik meghatározása során is, melyből az ítéltábla csak azt a következtetést vonhatta le, hogy sajnálatos módon nem e cégnevek leírása során történt elírásról van szó az ítéletben, hanem az elsőfokú bíróság a működő cégek vonatkozásában következetesen alkalmazta a felszámolás alatti megjelölés rövidítését, („fa.”) ami az értelemzavaró rendelkezés kijavítását nem tette lehetővé, csupán annak rögzítését, hogy az irányadó tényállásban ezen megjelölések szerepeltetése minden esetben helytelenül történt, azonban mellőzésükre nincs mód.

Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság helyesen vont következtetést a vádlottak bűnösségére és I.r. és II.r. vádlottak esetében helyesen minősítette a vádlottak által elkövetett bűncselekményeket is.

Korlátozott felülvizsgálat esetén a másodfokú bíróság vizsgálja a bűncselekmény minősítésének a helyességét is [Be. 590. § (5) bek. c) pont]. Ugyanakkor, döntéshozatali lehetősége e tekintetben korlátozott, mert ha az elsőfokú bíróság az ítéletét a vádlott beismerő nyilatkozatának a végzéssel történő elfogadása alapján hozta meg, a másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletnek a váddal egyező minősítésre vonatkozó rendelkezését csak akkor változtathatja meg, ha a terhelt felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének van helye [Be. 606. § (3) bek.] Ez azt jelenti, hogy a jogszabállyal összhangban nem álló minősítés ténye a másodfokú ügydöntő határozatban megállapítható, de – a vádlott felmentésének, illetve az eljárás megszüntetésének a szükségessége nélkül – nem korrigálható.

A jogszabályi rendelkezésekkel összhangban az ítéltábla Terhelt3 III.r. vádlottat érintően a minősítés és büntetés kiszabás körében mindenben osztotta az ügyészi fellebbezésben foglaltakat.

Az elsőfokú bíróság Terhelt3 III.r. vádlott esetében is az elkövetés idején hatályban volt 1978. évi IV. törvény szerint minősítette III.r. vádlott pénzmosási cselekményét, majd szabott ki vele szemben törvénysértő büntetést.

Az ítéltábla a fentebb hivatkozott Be. 606. § (3) bekezdése alapján csupán azt rögzítheti, hogy az 1978. évi IV. törvény 87. § (1) bekezdés (2) bekezdés c) pontja szerint Terhelt3 III.r. vádlottal szemben kizárólag szabadságvesztés büntetést lehet kiszabni, így esetében a pénzbüntetés kiszabására törvénysértően került sor. Ugyanakkor a Btk. 2. §-ának alkalmazása során az elsőfokú bíróságnak el kellett volna végeznie annak vizsgálatát, hogy a szabadságvesztés büntetés kiszabása esetén Terhelt3 III.r. vádlottat érintően az elkövetés idején hatályos 1978. évi IV. törvény vagy az elbírálás idején hatályos Btk. (2012. évi C. törvény) rendelkezései jelentenek-e kedvezőbb elbírálást. E körben mindenben osztotta az ítéltábla az ügyészi átiratban foglaltakat, így ennek megisméltése szükségtelen, csupán annak megállapítására szorítkozhat az ítéltábla, hogy Terhelt3 III.r. vádlott esetében a Btk. rendelkezései összehatásában kedvezőbbek lennének, azonban a minősítés megváltoztatására a törvényi rendelkezések értelmében nincs mód.

Korlátozott felülvizsgálat esetén a másodfokú bíróság vizsgálja a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazásra vonatkozó rendelkezéseket [Be. 590. § (5) bek. c) pont].

Ennek megfelelően az ítéltábla részletesen és teljes körűen vizsgálta a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket mindhárom vádlottat érintően.

A vizsgálat során abból kell kiindulni, hogy a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el és, hogy a büntetést a büntető törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

A súlyosító és enyhítő körülmények rendszerét a Kúria 56. Bk. véleménye tartalmazza a jogalkalmazás számára.

A büntetés kiszabása körében értékelendő körülményeket a törvényszék nagyrészt hiánytalanul vette számba, azonban nem súlyuknak megfelelően értékelte. Az ítéltábla egyetértett a törvényszékkel az enyhítő körülmények – ezen belül a nyomatékos enyhítő körülmények – meghatározásával. E körben azonban mellőzi annak figyelembe vételét, hogy a vádlottak beismerő vallomása a tárgyalásról és bizonyítási eljárásról való lemondással tehermentesítette a bíróságot. A büntető ügyben eljáró bíróság feladata az adott eljárási rendben lefolytatott ítélkező tevékenység, jelen esetben a Be. vonatkozó szabályainak alkalmazásával került sor az ítélet meghozatalára, így ez semmiféle tehermentesítést nem jelent, kizárólag a büntető eljárás időszerű befejezését segítheti elő, amely jelen ügyben a tetemes időmúlás okán nem érvényesült.

Mindhárom vádlott esetében nyomatékos enyhítő körülményként értékelte az ítéltábla büntetlen előéletüket, míg I. és II.r. vádlott esetében mellőzte az enyhítő körülmények köréből megromlott egészségi állapotát, I.r. vádlott nagyothallása megromlott egészségi állapotnak nem tekinthető, II.r. vádlott esetében pedig egészségi állapotára vonatkozó ténymegállapítás az ítéletben nem szerepel. Terhelt3 III.r. vádlott esetében helyesen a bűnösség elismerésére is kiterjedő feltáró beismerő vallomása tekinthető enyhítő körülménynek.

További súlyosító körülményként értékelte az ítéltábla I. és II. r. vádlott esetében a költségvetést károsító bűncselekmények elszaporodottságát is, amely statisztikai adatok hiányában is megállapítható, amennyiben a köztudatban is így jelenítődik meg és ez az irányadó tényállás szerinti időszakban is fennállt, amely több évet ölel fel.

Ugyanakkor az ítéltábla Terhelt2 II. r. vádlott esetében enyhítő körülményként értékelte a költségvetést károsító és közbizalom elleni bűncselekménnyel kapcsolatban részesi magatartását.

A védők enyhítő körülményként látták értékelhetőnek azt, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a vádlottak bűnösségüket elismerő nyilatkozatának elfogadására alapította.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a bűnösség elismerő nyilatkozat megtétele és ennek a bíróság részéről történő elfogadása enyhítő körülményként a konkrét ügy sajátosságai alapján különböző mértékben vehető figyelembe. A bűnösség elismerő nyilatkozat megtétele önmagában nem értékelhető büntetéskiszabási szempontként.

Az 1978. évi IV. törvény 83.§. rendelkezései tartalmazzák azokat a szempontokat, amit a büntetés kiszabása körében értékelni kell. Mindenek előtt a kiszabott büntetésnek igazodnia kell a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához az elkövető társadalomra veszélyességéhez továbbá az enyhítő és súlyosító körülményekhez.

Jelen ügyben a több évre kiterjedő folytatólagosan megvalósított költségvetést károsító bűncselekményekkel kapcsolatban a bekövetkezett adóbevétel csökkenése megközelíti a 300.000.000,- Ft-ot, (1978. évi IV. törvény 138/A. § d) pont) míg a pénzmosással érintett pénzösszeg értéke meghaladja a 200.000.000,- Ft-ot, ezen elkövetési értékek kifejeződnek a bűncselekmények büntetési tételkeretében is. Terhelt1 és terhelt2 vádlottak esetében a halmazati szabályokra figyelemmel a büntetés 2 év és 12 év között kerülhetett kiszabásra, míg Terhelt3 III. r. vádlott esetében 2 év és 8 éves tételkeret között szabható ki a büntetés.

Az ítéltábla egyetértve a törvényszékkel Terhelt1 I. r. és terhelt2 II. r. vádlott esetében a törvényi minimumnál rövidebb tartamú szabadságvesztés kiszabását nem tartotta indokoltnak, azonban a nagy számú enyhítő körülmény ellenére sem tartotta indokoltnak a büntetés törvényi minimumban történő meghatározását, valamint a kiszabott szabadságvesztés büntetés felfüggesztését.

Az ítéltábla – a fentebb helyesbített szempontok alapján – eltérő tartamban határozta meg I. r. és II. r. vádlottal szemben a főbüntetés mértékét és alkalmazott mellékbüntetésként a főbüntetés tartamához igazodóan közügyektől eltiltás mellékbüntetését (1978. évi IV. törvény

53. §, 55. § (1) bekezdés). Ennek megfelelően értelemszerűen mellőzte a szabadságvesztés büntetés felfüggesztésére vonatkozó rendelkezéseket.

Az ítéltábla elsődlegesen a kiemelten elhúzódó büntető eljárás időtartamára figyelemmel, ami a vádlottak terhére nem róható az 1978. évi IV. törvény 46. § (2) bekezdése alapján egyfel enyhébb végrehajtási fokozatban rendelte a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását, ami vádlottak esetében kedvezőbb a büntetés végrehajtása során, valamint a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés is kedvezőbb esetükben (1978. évi IV. törvény 47. § (2) bekezdés).

A feltételes szabadság kezdő időpontjának meghatározására vonatkozó rendelkezést az ítéltábla mellőzni rendelte arra figyelemmel, hogy az 1978. évi IV. törvény esetében annak rendelkező részben történő feltüntetése szükségtelen, figyelemmel arra, hogy a feltételes szabadságra bocsátás kezdő időpontja a végrehajtási fokozathoz igazodik. Jelen esetben az ítéltábla egyfel enyhébb végrehajtási fokozatot rendelt, amelyhez igazodik a feltételes szabadságra bocsátás kezdő időpontja.

Terhelt1 I.r. vádlott esetében pedig mellőzte a pénzmellékbüntetés kiszabását arra figyelemmel, hogy annak törvényi feltételei nem állanak fenn és ezzel egyidejűleg mellőzte az átváltoztatásra vonatkozó rendelkezéseket is.

Terhelt3 III.r. vádlott esetében az ítéltábla a nagyobb számú enyhítő körülmény alapján lehetőséget látott az 1978. évi IV. törvény 87. § (1)(2) bekezdés c) pontja alkalmazásával 2 évnél rövidebb tartamú - 1 évi - szabadságvesztés büntetés kiszabására annak rögzítésével, hogy Terhelt3 III.r. vádlottal szemben az 1978. évi IV. törvény rendelkezései értelmében - hasonlóan a hatályos Btk. rendelkezéseivel - nincs törvényes lehetőség pénzbüntetés kiszabására, vele szemben csak szabadságvesztés kiszabására kerülhetett sor, amelynek végrehajtását az 1978. évi IV. törvény 89. § (1)(3) bekezdése alapján rövidebb próbaidőre felfüggesztette. Terhelt3 III.r. vádlott esetében is egyfel enyhébb végrehajtási fokozatot jelölt meg az ítéltábla a szabadságvesztés büntetés esetleges végrehajtásnak elrendelése esetén (1978. évi IV. törvény 47. § (2) bekezdés).

Terhelt3 III.r. vádlottal kapcsolatban az 1978. évi IV. törvény 64. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával pénzmellékbüntetést szabott ki, melynek átváltoztatására vonatkozó rendelkezés az 1978. évi IV. törvény 65. §-án alapul.

Az ítéltábla Terhelt1 I.r. és terhelt2 II.r. vádlott esetében mellőzte az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezéseket, a kiszabott szabadságvesztések tartama alapján I.r. vádlottal szemben nem is lenne alkalmazható, hiszen 3 évnél hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetésre ítélte a bíróság, ugyanakkor nem értett egyet az ítéltábla a törvényszék e körben adott indokolásával, és ezen alapuló intézkedésével a két érintett vádlott esetében. A más büntető eljárásokkal kapcsolatos, kártalanításra okot adó tényekből fakadó hátrányok

kiküszöbölése nem egy másik büntető ügyben eljáró bíróság feladata s ezen eljárásban a büntetések körében azon tények figyelembe nem vehetők.

Figyelemmel arra, hogy terhelt² II.r. vádlott esetében sem látott olyan okot a másodfokú bíróság, amely alapján előzetes mentesítésre érdemes lenne, az erre vonatkozó ítéleti rendelkezéseket II.r. vádlottat érintően is mellőzte.

Az ügyészi indítványnak megfelelően korrigálta a vagyonekbeírás összegét az ítéltábla figyelemmel arra, hogy a tényállás szerint a költségvetést károsító bűncselekmény kapcsán jelentkező pénzösszeget Terhelt¹ teljes összegben elutalta az ügyvezetése alatt álló jogi személy (cégl.) számlájáról és ezen összeghez hozzá is jutott.

Az elsőfokú ítélet további rendelkezései törvényesek, azokat az ítéltábla nem érintette.

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 599. §-a szerinti nyilvános ülésen eljárva a Be. 606. § (1), (3), (4) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint változtatta meg, míg az egyéb – törvényes – rendelkezéseit pedig a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az ítélet ellen a Be. 615. § (1) bekezdésében foglaltak alapján további fellebbezésnek nincs helye

Budapest, 2019. év április hó 18. napján

Dr. Rédei Géza
a tanács elnöke

Dr. Vincze Piroska
előadó bíró

Dr. Mató Ágnes
bíró

A Fővárosi Törvényszék 11.B.573/2016/57-I. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.450/2019/14. számú ítélete folytán Terhelt¹ I.r., terhelt² II.r. és Terhelt³ III.r. vádlott vonatkozásában 2019. év április hó 18. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2019. év április hó 18. napján

Dr. Rédei Géza

a tanács elnöke